

OLYMPIAKOMITEAN LAUSUNTO VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVISTÄ HANKKEISTA KOSKIEN LIIKUNTAPAikkojen PERUSTAMISHANKKEIDEN RAHOITUSSUUNNITELMAA 2020-2023

Suomen Olympiakomitea lausuu opetus- ja kulttuuriministeriölle liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaa varten. Lausunto kohdistuu rahoitussuunnitelmassa käsiteltäviin valtakunnallisesti merkittäviin, huippu urheilun kannalta keskeisiin hankkeisiin.

Olympiakomitean tavoitteena on, että mahdollisimman monella huippu-urheilijalla on kansainvälisen vertailun kestävä päivittäinen valmentautuminen ja toimintaympäristö periaatteella parhaat parhaiden kanssa. Suomalaisen huippu-urheilun kannalta keskeisillä urheilumuodoilla tulisi olla liikuntapaikkaolosuhteet, jotka täyttävät kansainvälisen tason harjoittelu- ja valmennusvaatimukset sekä kansainvälisten kilpailujen järjestämisvaatimukset. Liikuntapaikkojen perustamishankkeiden valtionavustuksella ja erityisesti sen valtakunnallisesti merkittävälle hankkeille suunnatulla osuudella on keskeinen merkitys näiden olosuhteiden syntyymiseen.

Olympiakomitean näkemyksen mukaan valtakunnallisesti merkittävien hankkeiden tuki tulisi kohdentaa hankkeisiin, jotka vastaavat suomalaisen huippu-urheilujärjestelmän kohdennuksiin (painopistelajit ja toimintaympäristöverkosto) sekä kulloinkin kyseessä olevien lajien keskeisimpiin tarpeisiin. Avustuksella tulisi luoda pitkäjänteisiin keskittämistratkaisuihin perustuvia harjoitus- ja valmennusolosuhteita, joissa käytettävyys harjoitteluun ja valmentautumiseen on varmistettu. Tämä edellyttää lajiliiton vahvaa tukea ja hankkeeseen yhdistyviä valintoja. Kansainväliset vaatimukset täyttävien tapahtumaolosuhteiden osalta keskeistä on luoda puuttuvia ja päivittää olemassa olevia huippu-urheilun arvokilpailuolosuhteita tarpeisiin vastaten. Avustuksen vaikuttavuuden näkökulmasta Olympiakomitea pitää tärkeänä painottaa hankkeita, joiden toteutumisedellytyksiin valtionavustuksilla on erityisen suuri merkitys ja joilla on kunnan/kaupungin tuki.

Strategisesti lausunto nojaa suomalaisen liikunta- ja urheiluyhteisön yhteiseen menestysuunnitelmaan sekä siihen kytkeytyviin Suomen Olympiakomitean ja sen huippu-urheiluyksikön strategiaan linjauksiin lajien priorisoinnista ja toiminnan keskittämisestä. Lausunnon esitettävien hankkeiden arvioinnin perustana on Olympiakomitean määrittelemät kriteerit valtakunnallisten huippu-urheiluolosuhdehankkeiden arviointiin (liite 1). Kriteerit on hyväksytty Suomen Olympiakomitean hallituksessa 18.9.2018.

Lausunnon otetaan kantaa niihin hankkeisiin, joita on esitetty 2019 päivitettävään rahoitussuunnitelmaan valtakunnallisesti merkittävinä hankkeina (31.12.2018 mennessä esitetyt hankkeet). Hankkeet esitetään pisteytyksen ja perusteluiden mukaisessa prioriteettijärjestyksessä.

Lausunto on valmisteltu Suomen Olympiakomitean olosuhdetyön ohjausryhmässä ja hyväksytty Olympiakomitean hallituksessa 29.10.2019.

Varmistetaan vuonna 2019 käynnistyneen Urhea-hallin rahoitus. Urhea-halli on urheiluakatemiaverkoston kehittämisen strateginen kärkihanke ja keskeinen osa valtakunnallisen olympiavalmennuskeskuksen rakentamista. Hanke on sisällytetty rahoitussuunitelmaan vuosille 2020 ja 2021.

Varmistetaan Olympiastadionin uudistamisen loppuunsaattaminen.

Prioriteettijärjestys rahoitussuunitelmakaudelle koskien uusia hankkeita:

1. Jääurheilun monitoimihalli (Myllypuron jääurheilukeskus Oy)

Hanke palvelee huippu-urheilun kannalta keskeisiä lajeja (pikaluiستelu ja taitoluistelu) ja muodostaa olosuhteet lajien huippuvalmennuskeskukselle. Hanke tarjoaa pika- ja taitoluistelulle kaikki laji- ja oheisharjoittelutilat. Hanke kytkeytyy toiminnallisesti Pääkaupunkiseudun urheiluakatemiaan ja Helsingin Olympiavalmennuskeskukseen palvellen akatemiaurheilijoita ja hyödyntäen Urhean palveluita maajoukkutoiminnassa ja leirityksissä. Pikaluistelun osalta hanke luo Suomeen toistaiseksi täysin puuttuvan halliolosuhteen, joka mahdollistaa valtakunnallisen valmennuksen keskittämisen sekä arvokilpailujen järjestämisen. Jäälajien lisäksi monitoimihalli tuottaa harjoittelu- ja valmennusolosuhteita yleisurheiluun ja kaukalolajeihin. Hankkeen etenemisvaiheesta johtuen kaupunki ei vielä ole vahvistanut tukeaan. Hanketta edistävät Luistelu- ja Taitoluisteluliitto yhdessä.

2. Hippos 2020 (perustettavan Jyväskylän Hippoksen kommandiittiyhtiö)

Laajuutensa ja monilajisuutensa takia ainutlaatuinen liikuntapaikkahanke, jonka erityispiirteenä on siihen liittyvä osaamiskeskittymä (Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus, alueen oppilaitokset, Jyväskylän Urheiluakatemia). Hanke parantaa urheilijoiden päivittäisharjoitteluolosuhteita ja kaksoisuraratkaisuja Jyväskylässä, joka on yksi kuudesta Olympiakomitean Urheiluakatemiaohjelman valtakunnalliseen rooliin nostetusta päivittäisharjoittelun toimintaympäristöstä. Hankkeen tavoitteena on kehittää olosuhteet ja osaaminen kansainväliselle tasolle. Hanke on toteutuessaan osittain myös valtakunnallisen valmennuksen keskus; se palvelee valtakunnallista kärkeä seuraavissa huippu-urheilun kannalta keskeisissä lajeissa: telinevoimistelu, yleisurheilu, jääkiekko ja freestyle-hiihto. Myös Uimaliitto suunnittelee jatkossa valtakunnallista harjoituskeskustoimintaa Hippokselle. Hanke kehittää edellisten lisäksi merkittävästi koripallon, jalkapallon, autourheilun sekä kumparelaskun harjoittelu- ja valmennusolosuhteita. Hanke mahdollistaa laaja-alaisen valmennusosaamisen yhteistyön ja kehittämisen. Hankkeella on useiden lajiliittojen tuki. Jyväskylän kaupunki on sitoutunut hankkeeseen omassa strategiassaan sekä taloussuunnitelmassa.

3. Limingan Ruutikankaan ampumaurheilukeskus (Oulun Seudun Ampumaurheilukeskus ry)

Hanke palvelee huippu-urheilun kannalta keskeisiä ampumaurheilulajeja. Hanke synnyttää luokan 1 kansainvälisen ampumaurheilukeskuksen, joka soveltuu myös ISSF:n kaikkien lajien (pl. ilma-aseet) kansainvälisten kilpailujen järjestämiseen MM-tasolle asti sekä mahdollistaa kaikkien lajien arvokisojen järjestämisen yhdessä paikassa. Ampumaurheiluliiton huippu-urheilun olosuhdestrategian mukaan hanke toimii alueellisena harjoittelukeskuksena Turku ja Orimattilaa tukien. Hankkeen merkitys ampumaurheilulle on suuri ja osin valtakunnallinen (erityisesti arvokisojen järjestäminen). Sijainti ei vastaa huippu-urheiluuyksikön näkemystä, mutta lajiliitto puoltaa sijaintia.

4. Sisäampumaurheilukeskus Napakymppi (Ampumaurheilukeskus Napakymppi Oy)

Hanke palvelee huippu-urheilun kannalta keskeisiä ampumaurheilulajeja (haulikkoammunta: skeet ja trap). Hanke luo laadukkaat sisäharjoitteluolosuhteet kaikille ampumaurheiluliiton lajeille. Ampumaurheiluliiton huippu-urheilun olosuhdestrategian mukaan keskus toimii erityisesti haulikkolajien talviharjoittelukeskuksena sekä muiden lajien osalta alueellisena harjoittelukeskuksena Turun ja Orimattilan tukena. Hanke mahdollistaisi päivittäisharjoittelun

Pääkaupunkiseudun urheiluakatemia ja puolustusvoimien Urheilukoulun ampumaurheilijoille. Hankkeen merkitys ampumaurheilulle on suuri, mutta vain osin valtakunnallinen (talviharjoittelu). Hankkeella ei sen etenemisvaiheesta johtuen ole kaupungin tukea.

5. Kuopion keskustentän stadion

Hanke vastaa Suomen Palloliiton tavoitteeseen nostaa jalkapallostadioneiden tasoa kansallisesti ja saada UEFA kategorian 3 lisäksi kategoria 4 vaatimukset täyttäviä stadioneita. Hanke palvelee jalkapalloa ja Kuopio on yksi lajin kahdeksasta akatemiapaikkakunnasta. Naisten jalkapallo kuuluu investointilajeihin.

6. Sisävelodromi (Helsinki)

Hanke palvelee Sisävelodromin rakentaminen Pasilan urheilupuiston alueelle. Ratapyöräily on olympialaji, jonka suorituspaikka Suomesta puuttuu. Pyöräily kuuluu paraurheilun osalta huippu-urheilun investointilajeihin. Suomen Pyöräilyunioni pitää sisävelodromia tarpeellisena. Hanke mahdollisesti tuottaisi lisäksi pääkaupunkiseudun urheiluakatemialle tarpeellisia sisäpalloluolosuhteita.

Lopuksi

Valtakunnallisten huippu-urheiluhankkeiden tunnistaminen kyllä-ei –asteikolla on haastavaa. Huippu-urheilun olosuhteet paikalliselta tasolta valtakunnalliselle tasolla ovat jatkumo, jossa eri tasot tukevat toisiaan. Hankkeiden valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten elementtien määrä vaihtelee ja sitä voi arvioida luotettavasti vasta toteutuneesta toiminnasta.

Olympiakomitea katsoo, että liikuntapaikkojen perustamishankkeiden avustuksiin osoitettu vuotuinen rahoitusmäärä on matala ja mahdollistaa avustuksen vain osalle valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti tarpeellisista hankkeista. Liikuntapaikkarakentamiseen osoitettua avustusmäärää tulisi nostaa, jotta useampia hankkeita saataisiin käynnistymään ja lisäksi pystyttäisiin purkamaan korjausvelkaa. Olympiakomitea näkee, että erityisesti valtakunnallisten huippu-urheilun kannalta merkittävien hankkeiden hankekohtaista avustusta tulisi nostaa merkittävästi. Useimmat kokoluokaltaan merkittävät hankkeet toteutetaan monikanavaisella rahoituksella ja valtionavustus on tästä vain pieni osa. Valtionavustus voi kuitenkin olla ratkaiseva hankkeen käynnistymiseksi.

Helsingissä 29.10.2019

Mikko Salonen
Toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea

SUOMEN OLYMPIAKOMITEAN KRITERIT VALTAKUNNALLISTEN HUIPPU-URHEILUOLOSUHDEHANKKEIDEN ARVIOINTIIN

Hyväksytty Suomen Olympiakomitean hallituksessa 18.9.2018

I Valtakunnallinen merkittävyys suomalaisen huippu-urheilun näkökulmasta (max. 4 p.)

1. Hanke vastaa lajiliittojen esittämään tarpeeseen. (P)
2. Palvelee huippu-urheilun kannalta keskeistä/keskeisiä lajeja (= kärki- ja investointilajien määrä ml. vammaisurheilu).
3. Hankkeen tuottama huippu-urheiluolosuhde on osa valtakunnallista urheiluakatemia- ja valmennuskeskusverkostoa.

II Harjoitus- ja valmennusolosuhteet (max. 3 p.)

4. Käytettävyys huippu-urheilun harjoitteluolosuhteena: huippu-urheilukäyttöön varatut käyttötunnit ja niiden hinnoittelu sekä tilojen varustelu.
5. Toimintaympäristö ohjaa laaja-alaiseen valmennusosaamisen yhteistyöhön ja kehittymiseen.
6. Saavutettavuus ja esteettömyys: sijainti vastaa toiminta-ympäristöverkostosuunnitelmaa sekä lajiliiton pitkän tähtäimen suunnitelmaa olosuhteiden sijainnista ja keskittämisestä. (P)

III Kansainvälisten kilpailujen olosuhteet (max. 2 p.)

7. Olosuhde valmistuessaan täyttää lajin/lajien kansainvälisen liiton mukaiset kilpailuvaatimukset ja a) luo Suomeen puuttuvan kansainvälisen tason kilpailuolosuhteen tai b) päivittää lajin tapahtumaolosuhteet kansainvälisen tason vaatimuksia vastaavaksi.

IV Vaikuttavuus ja toteuttamisvalmius (max. 1 p.)

8. Valtionavustuksilla on erityisen suuri merkitys hankkeen toteutumisedellytyksiin.
9. Suunnitelmalle on ko. kunnan/kaupungin toiminnallinen ja taloudellinen tuki. (P)

Muut hankkeissa huomioitavat näkökulmat (harkinnan mukaan max 1 p.)

- Selkeä hankesuunnitelma ja resurssit
- Luo harjoitusolosuhteen, jota Suomessa ei aikaisemmin ole ollut
- Hyödyt liikkeen lisäämiselle
- Ympäristönäkökulmien huomioiminen

Pakolliset vaatimukset merkitty (P), muut kohdat pisteytetään.